

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Asia: Aineopettajaliitto AOL ry:n lausunto luonnoksista hallituksen esityksiksi eduskunnalle laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukiolain muuttamisesta.

Viite: Lausuntopyyntönnö 21.6.2018, Dno 22/010/2018

Pyydettyinä lausuntona luonnoksista hallituksen esityksiksi eduskunnalle laeiksi ylioppilastutkinnosta ja lukiolain muuttamisesta esittää Aineopettajaliitto AOL ry seuraavan:

Aineopettajaliitto AOL ry kannattaa kansallisen ylioppilastutkinnon ajanmukaistamista ja kehittämistä siten, että se jatkossakin säilyy arvostettuna tutkintona. Luonnoksessa esitetyt asiat ovat pääosin kannatettavia. Kuitenkin useita samanaikaisia muutoksia on syytä harkita ja niiden vaikutuksia tulee tarkasti seurata.

Maltillinen hyväksytyn kokeen uusimisoikeus

Aineopettajaliitto AOL ry kannattaa Gaudeamus Igitur -työryhmän esitystä ylioppilaskokeen uusimismahdollisuuksien maltillisesta lisäämisestä: hylätyn kokeen voisi uusia kolme kertaa ja hyväksytyn kokeen kaksi kertaa.

Rajaton hyväksytyn kokeen uusimismahdollisuus ei ole pedagogisesti mielekäs ratkaisu: on hyvä, että ylioppilastutkintoon osallistuva valmistautuu kokeeseen huolella.

Rajoittamaton uusimismahdollisuus kuormittaa lukioita: ylioppilastutkinto sitoo opettajaresursseja enenevässä määrin.

Seuraamukset järjestyksen rikkomisesta ja vilpillisestä menettelystä sekä koesuoritusten arvostelua koskeva oikaisumenettely

Luonnoksen 16§:ään on kirjattu koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin, joka päättää evätäänkö kokelaalta toistuvan järjestyksen rikkomisen ja vilpillisen menettelyn vuoksi oikeus osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin. Tämän monijäsenisen toimielin olisi hyvä kuvata tarkemmin lain perusteluissa.

Lakiluonnokseen on kirjattu 23§:ään, että ”kokelaalla ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle on tarjottava tilaisuus saada tieto ei vaan arvostelun tuloksesta vaan myös arvosteluperusteiden soveltamisesta kokelaan koesuoritukseen”. Tällaisen menettelyn käytännön järjestelyt ja kustannusvaikutukset on syytä pohtia huolellisesti ja punnita onko tarpeellista edellyttää arvostelun tulostiedon lisäksi selvitystä arvosteluperusteiden soveltamisesta kokelaan koesuoritukseen.

Englanninkielinen ylioppilastutkinto

Kannatamme englanninkielisen ylioppilastutkinnon toteuttamista niillä perusteilla, jotka on esitetty ministeriön tilaamassa selvityksessä suomalaisen ylioppilastutkinnon järjestämiseksi englannin kielellä.

Englanninkielinen ylioppilastutkinto on rajattava ensisijaisesti vain englanninkielisen lukiokoulutuksen käyneille eikä se saa vaarantaa kansallisen ylioppilastutkinnon asemaa. Ylioppilastutkinto on jatkossakin sidottava selkeästi koulun opetuskieleen. Englanninkieliseksi koulutukseksi hyväksytään vain sellaisen koulun opetus, jolla on mainittu järjestämisluvassaan englannin kielellä annettava opetus.

Vaadimme, että lain kuudes pykälä muotoillaan siten, että siitä käy selkeästi ilmi, että englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittamiseen edellytetyt englanninkieliset opinnot on suoritettu koulussa, jonka järjestämisluvassa mainitaan englanninkielinen opetus. Tämä on kirjattava näkyviin 6§:ssä.

Ylioppilastutkinnon rakenteen muutos ja painoarvo jatko-opintoihin hakeuduttaessa

Lukiokoulutusta koskevien useiden päällekkäisten ja samanaikaisten muutosten vaikutuksia tulee seurata tarkasti ja olla valmiita tekemään korjausliikkeitä mikäli tulokset eivät ole suotuisia.

Tutkinnon rakenteeseen tulevan muutoksen, jossa reaalin kirjoittajilta edellytetään kahden reaaliaineen kirjoittamista tai reaaliaineen ja vieraan kielen kirjoittamista, seurausvaikutuksia on vaikea ennakoida. Koepari -termi muuttaa kirjoituskertojen määrää, mikäli kokelas haluaa kirjoittaa reaalin. Tutkinnon suorittaakseen hänen on selvittävä joko kahdesta reaalikokeesta tai reaalikokeesta ja vieraan kielen kokeesta.

Suotuisassa tapauksessa tämä reaalin kirjoittamiseen kytketty koepari -termi lisää sekä reaalin että vieraiden kielten kirjoittajien määrää ja siten näiden molempien syvällisempiä lukio-opintoja.

Jatko-opintopaikkojen määräytyminen ylioppilastutkinnon tulosten perusteella lisääntyy. Tämän vaikutusta lukio-opintoihin tulee seurata ja tehdä tarvittavat korjaukset.

Ylioppilastutkinnon arvostusta, lukion yleissivistävyyttä ja siten kaikkien tarjottavien oppiaineiden tärkeyttä eikä opiskelijoiden etenemistä jatko-opintoihin tule vaarantaa.

Yhteenveto:

- 17§ muotoiltava, kuten Gaudeamus Igitur -selvityksessä on tehty: hylätyn kokeen voisi uusia kolme kertaa ja hyväksytyn kokeen kaksi kertaa.
- Esityksen 16 §:n monijäsenistä toimielintä tulisi selventää lain perusteluissa nykyistä tarkemmin
- Esityksen 23 §:stä poistetaan teksti arvosteluperusteiden soveltamisesta kokelaan koesuoritukseen.
- 6§:ssä on kirjattava selkeästi näkyviin, että englanninkieliseksi katsotaan vain koulutus, jota antavan koulun järjestämisluvassa on mainittu opetuskielenä myös englanti.
- Ylioppilastutkinnon arvostusta, lukion yleissivistävyyttä ja kaikkien tarjottavien oppiaineiden tärkeyttä eikä opiskelijoiden etenemistä jatko-opintoihin tule vaarantaa

Anneli Rantamäki

puheenjohtaja
Aineopettajaliitto AOL ry

Kari Jukarainen

varapuheenjohtaja
Aineopettajaliitto AOL ry